

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

RAPPORT
2025-05-08

Ärendenummer
NV-04255-23
NV-04915-24

Naturvårdsverkets redogörelse till regeringen för bidrag ur viltvårdsfonden bidragsåren 2024 och 2025

Innehåll

1.	Inledning.....	3
2.	Genomförande av beredningsarbete bidragsår 2024 respektive 2025	3
2.1.	Beviljade bidrag för bidragsår 2024 respektive 2025	3
3.	Användning av bidrag under bidragsår 2024	5
3.1.	Jägarnas Riksförbund	6
3.2.	Svenska Jägareförbundet – Nationell viltövervakning steg 2	7
3.3.	Svenska Jägareförbundet – Gåsförvaltning 2.0	8
3.4.	Svenska Jägareförbundet – Vidareutveckling vinginsamling.....	8
3.5.	Svenska Jägareförbundet – Skarvförvaltning.....	8
3.6.	Svenska Taxklubben.....	9
3.7.	Svenska Älghundklubben.....	9
4.	Naturvårdsverkets bedömning av på vilket sätt bidragens ändamål har uppnåtts för bidragsår 2024.....	9
4.1.	Jägarnas Riksförbund	10
4.2.	Svenska Jägareförbundet – Nationell viltövervakning steg 2	11
4.3.	Svenska Jägareförbundet – Gåsförvaltning 2.0	11
4.4.	Svenska Jägareförbundet – Vidareutveckling vinginsamling.....	12
4.5.	Svenska Jägareförbundet – Skarvförvaltning.....	13
4.6.	Svenska Taxklubben.....	13
5.	Naturvårdsverkets bedömning av de samlade bidragens effekter för bidragsår 2024.....	14

1. Inledning

Enligt 13 § i förordningen (2021:12) om vissa bidrag ur viltvårdsfonden¹ prövar Naturvårdsverket frågor om bidrag ur viltvårdsfonden till ideella organisationer. Ideella riksomfattande organisationer kan beviljas organisations- och verksamhetsbidrag för att utföra åtgärder som enligt 3 § i samma förordning, främjar viltvården eller andra liknande ändamål som är förenliga med syftet med jaktlagen (1987:259)².

Enligt 21 § i aktuell förordning ska Naturvårdsverket senast den 31 maj varje år lämna en sammanfattande redogörelse till regeringen för vilka som fått bidrag, med vilka belopp, vad bidragen har använts till och en bedömning av på vilket sätt bidragens ändamål har uppnåtts, samt när det är möjligt, en bedömning av de samlade bidragens effekter i förhållande till syftet med bidragen.³

Denna redogörelse omfattar;

- vilka organisationer som har fått bidrag och med vilka belopp för bidragsåren 2024 respektive 2025,
- vad bidragen har använts till under 2024,
- en bedömning av på vilket sätt bidragens ändamål har uppnåtts för bidragsåret 2024, samt
- en bedömning av de samlade bidragens effekter i förhållande till syftet med bidragen för bidragsåret 2024.

2. Genomförande av beredningsarbete bidragsår 2024 respektive 2025

Genomförandet av bidragsår 2024 har redovisats i *Naturvårdsverkets delrapport för bidrag ur viltvårdsfonden bidragsår 2024*⁴. Genomförandet av bidragsår 2025 har redovisats i *Naturvårdsverkets delrapport för bidrag ur viltvårdsfonden bidragsår 2025*⁵.

2.1. Beviljade bidrag för bidragsår 2024 respektive 2025

För bidragsår 2024 inkom totalt nio ansökningar från sex olika organisationer, vilka sammantaget utgjorde ansökningar om cirka 16,8 miljoner kronor.

För bidragsår 2025 inkom totalt 23 ansökningar från 12 olika organisationer, vilka sammantaget utgjorde ansökningar om cirka 28,2 miljoner kronor.

I tabell 1 på sidan fyra i aktuell redogörelse framgår vilka organisationer som beviljats bidrag för bidragsår 2023 respektive 2024, vilken typ av bidrag och med vilket belopp, samt om det blivit medel över som ska återbetalas till viltvårdsfonden.

¹ 13 § förordningen (2021:12) om vissa bidrag ur viltvårdsfonden

² Jaktlagen (1987:259)

³ 21 § förordningen (2021:12) om vissa bidrag ur viltvårdsfonden

⁴ Naturvårdsverkets delrapport för bidrag ur viltvårdsfonden bidragsår 2024

⁵ Naturvårdsverkets delrapport för bidrag ur viltvårdsfonden bidragsår 2025

Tabell 1. Beviljade organisations- och verksamhetsbidrag ur viltvårdsfonden för 2024. *Svenska Älghundklubben beviljades bidrag men rekvirerade det inte på grund av ändrade förutsättningar i verksamheten.

Bidragsår	Organisation	Bidragstyp	Beviljade bidrag (kr)	Återbetalas viltvårdsfonden (kr)
2024	Jägarnas Riksförbund	Organisationsbidrag	8 860 000	
2024	Svenska Jägarförbundet – Nationell viltövervakning steg 2	Verksamhetsbidrag	1 362 040	65 578
2024	Svenska Jägarförbundet – Gåsförvaltning 2.0	Verksamhetsbidrag	793 172	
2024	Svenska Jägarförbundet – Vidareutveckling av vinginsamling	Verksamhetsbidrag	1 358 200	
2024	Svenska Jägarförbundet – Skarvförvaltning	Verksamhetsbidrag	1 697 340	
2024	Svenska Taxklubben	Verksamhetsbidrag	873 000	516 345
*2024	Svenska Älghundklubben	Verksamhetsbidrag	300 000	
SUMMA			15 243 752	

Tabell 2. Beviljade organisations- och verksamhetsbidrag ur viltvårdsfonden för 2025.

Bidragsår	Organisation	Bidragstyp	Beviljade bidrag (kr)
2025	Svenska Jägareförbundet - Test och utveckling av fullskalig nationell vinginsamling	Verksamhetsbidrag	1 649 111
2025	Svenska Jägareförbundet – Digital viltövervakning	Verksamhetsbidrag	3 896 898
2025	Svenska Jägareförbundet – Skarvförvaltning 2.0	Verksamhetsbidrag	950 490
2025	Svenska Jägareförbundet – Viltvård på statens mark ovan odlingsgränsen	Verksamhetsbidrag	469 900
2025	Svenska spaniel- och retriverklubben – Kompetensutveckling av domare inom SSRK	Verksamhetsbidrag	583 000
2025	Tysk Jaktterrier Klubb – Projekt viltspår	Verksamhetsbidrag	46 000
2025	Svenska Älghundklubben – Domarutbildning	Verksamhetsbidrag	220 000
2025	Jägarnas Riksförbund	Organisationsbidrag	8 963 200
SUMMA			16 768 099

3. Användning av bidrag under bidragsår 2024

För bidragsår 2024 beslutade Naturvårdsverket att lämna organisationsbidrag till Jägarnas Riksförbund, samt verksamhetsbidrag till Svenska Jägareförbundet, Svenska Taxklubben samt Svenska Älghundklubben. Alla organisationer som rekviderade bidraget har redovisat i enlighet med 20 § förordningen om vissa bidrag ur viltvårdsfonden⁶ och bidragen har använts i enlighet med besluten. Svenska Älghundklubben informerade Naturvårdsverket om att förutsättningarna för deras planerade verksamhet oförutsett ändrats och meddelade att de därför inte kunde genomföra tänkt verksamhet. Bidraget rekviderades därför inte och beslut om upphävande av bidragsbeslut fattades den 24 maj 2024 av Avdelningschef Naturavdelningen Claes Svedlindh.

Den här redogörelsen bygger på den återrapportering som Naturvårdsverket erhållit från de organisationer som beviljats bidrag. Återrapportering är

⁶ 20 § förordningen (2021:12) om vissa bidrag ur viltvårdsfonden

utformad för att synliggöra vilka resultat och effekter som bidragen skapat i enlighet med Naturvårdsverkets redovisning till regeringen, 21 § förordningen 2021:12.

En redogörelse för användningen av bidragen samt Naturvårdsverkets bedömning av på vilket sätt bidragets ändamål har uppnåtts och en bedömning av de samlade bidragens effekt i förhållande till syftet med bidragen för bidragsår 2024, lämnas till regeringen senast den 31 maj 2025.

Nedan följer en sammanfattande redogörelse av användningen av bidragen under 2024.

3.1. Jägarnas Riksförbund

Naturvårdsverket beslutade att lämna organisationsbidrag till Jägarnas Riksförbund (JRf) med 8 860 000 kronor för bidragsår 2024. Bidraget skulle enligt beslutet finansiera bland annat nedan angivna aktiviteter, vilket även framgår av organisationens inskickade återrapportering:

- Information till medlemmar och allmänhet om bland annat juridik, ekologi och jakttider*
Under bidragsår 2024 har Jägarnas Riksförbunds anställda ägnat ca 1700 timmar åt rådgivning och informationsspridning, till såväl jagande som icke-jagande allmänhet. Frågorna ligger inom ett brett spektrum av områden relaterade till jakt och viltvård. Förutom rådgivning via telefon och e-post sker även representation av JRf via mässor och andra aktiviteter över landet.
- Utbildning av förtroendevalda och företrädare i olika forum exempelvis viltförvaltningsdelegationer, älgförvaltningsgrupper och rovdjursrådet*
För att förbundets arbete i de olika forum de medverkar i (till exempel viltförvaltningsdelegationer och älgförvaltningsgrupper) ska vara så effektivt som möjligt samt kunna bidra till en adaptiv och framgångsrik förvaltning, ställs höga krav på kompetens. En del av bidraget går därför till att säkerställa kompetensutveckling av organisationens förtroendevalda och företrädare genom utbildningar inom aktuella områden.
- Stötta och hjälpa nya jägare att komma in i jakten med särskild fokus på kvinnor och ungdomar,*
JRf:s nätverk för kvinnliga jägare (JIS – Jägarinnor i Sverige) har funnits sedan 2021 och hanteras av en anställd tjänsteman. Målet med nätverket har varit att skapa möjligheter att anordna jakttillfällen för målgruppen men även erbjuda utbildningar och möjligheter till att knyta kontakter. JRf anordnar även lokala och regionala aktiviteter för unga jägare i form av exempelvis ungdomsläger och skytteträning. För målgruppen nyblivna jägare har JRf anordnat flertalet jakter över landet med totalt ca 650 jaktdagar fördelat över större delen av landet.
- Främja ökat övningskytte för att minska antalet skadeskjutningar och förbättra säkerheten vid jakt,*
För att en ansluten skjutbana ska ha rätt att examinera deltagare inom jägarexamen, så kallade provbanor, ska den vara besiktigad och godkänd av JRf. Förbundet har sett en ökning i antal skjutbanor som uttryckt ett intresse av att bli godkända provbanor under året, varför de gjort en

satsning på att utbilda sin personal i att besiktiga dem i enlighet med gällande regelverk.

5. *Sammanställning av besluts- och arbetsmaterial samt besvarande av remisser och deltagande i olika myndighetsaktiviteter*

Under bidragsåret har JRf besvarat ett 20-tal remisser inom områdena jakt och viltvård samt juridik. Förbundet har även förslagit ett antal olika förändringar i aktuell lagstiftning på området.

De har också deltagit i ett antal råd och samverkansgrupper hos olika myndigheter, exempelvis Nationella rovdjursrådet, Nationella klövviltsrådet, Nationella viltolycksrådet och Storfågelforum.

6. *Utbildning av funktionärer för att attrahera nya jägare*

Arbetet med att attrahera nya jägare är ett prioriterat område, anger JRf i sin återrapportering. De har inom området verkat för att möjliggöra jakt för de som redan har utbildat sig till jägare samt säkerställt personal finns på plats ute i landet som kan guida de som är intresserade av att påbörja sin jägarexamen. Arbetet är dels ren information och utbildning av blivande provledare och dels information riktad mot övriga som kommer i kontakt med nyblivna jägare eller intresserade av frågorna.

7. *Utbildning av organisationens konsulenter i jaktrelaterade ämnen.*

Förbundet arbetar aktivt med att tillgodose att kompetensen hos sina konsulenter bibehålls och att utveckling inom deras respektive områden inte stannar av. Fortbildning sker kontinuerligt och via både självstudier, samverkan med andra parter, studiebesök och deltagande i seminarier och workshops, som i informationsutbyte med personer inom andra specialistområden.

3.2. Svenska Jägareförbundet – Nationell viltövervakning steg 2

Naturvårdsverket beslutade att lämna verksamhetsbidrag till Svenska Jägareförbundet (SJf) med 1 362 040 kronor för bidragsår 2024. Dock har organisationen redovisat att de ska återbetala 65 578 kronor till viltvårdsfonden, då inte hela bidraget nyttjades på grund av att vissa budgeterade kostnader blev lägre än beräknat.

Svenska Jägareförbundet beviljades 1 700 000 kronor i verksamhetsbidrag för bidragsår 2023 för att genomföra det första steget i ett nytt viltövervakningsprogram. Beviljat verksamhetsbidrag för 2024 har bland annat använts till att fortsätta driften av referensområden som etablerades 2023, genomföra täthetsanalyser samt utvärdera metodiken för viltövervakning. Varje område har besökts för att säkerställa kamerornas funktion, byta batterier och minneskort samt samla in bilder.

SJf har även klassificerat bilder tagna under 2023 där art, kön, ålder, beteende och eventuella nya individer identifierades, delvis med hjälp av AI.

Enligt plan har Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) anlitas som externkonsult och genomfört beräkningar av viltets täthet. De har även påbörjat arbetet med att jämföra beräkningsmodeller.

Projektet har också anordnat digitala träffar, deltagit i konferenser och workshop i syfte att sprida information om projektet till jägare och markägare.

Sammanfattningsvis har bidraget möjliggjort en fortsatt och effektiv viltövervakning, samt bidragit till utvecklingen av metodik för viltpopulationstäthetsberäkningar och informationsspridning inom området. Bidrag som inte använts kommer återföras viltvårdsfonden senast 31 maj 2025.

3.3. Svenska Jägareförbundet – Gåsförvaltning 2.0

Naturvårdsverket beslutade att lämna verksamhetsbidrag till Svenska Jägareförbundet med 793 172 kronor för bidragsår 2024.

Svenska Jägareförbundet beviljades 764 000 kronor i verksamhetsbidrag för bidragsår 2023 för att initiera verksamheten Gåsförvaltning 2.0 där man bland annat uppdaterat teoretisk utbildningsmaterial om gåsjakt samt genomfört pilotverksamhet i Södermanlands och Örebro län.

Beviljat verksamhetsbidrag för 2024 har bland annat använts till att utöka verksamheten med fem län: Gotland, Kalmar, Halland, Västerbotten samt Västmanlands län. SJf har även fortsatt med uppdatering och utveckling av utbildningens innehåll och upplägg, man har utbildat av nio instruktörer i aktuella län samt genomfört informationsinsatser och initierat samverkan mellan lantbrukare och jägare. Man har även anordnat samverkans- och utbildningsjakter inom utbildningens ramar.

3.4. Svenska Jägareförbundet – Vidareutveckling vinginsamling

Naturvårdsverket beslutade att lämna verksamhetsbidrag till Svenska Jägareförbundet (SJf) med 1 358 200 kronor för bidragsår 2024.

Svenska Jägareförbundet beviljades 1 637 000 kronor i verksamhetsbidrag för bidragsår 2023 för att etablera metoder och logistik för vinginsamling av flyttande vattenfåglar.

Beviljat verksamhetsbidrag för 2024 har bland annat använts till att utöka och utöka insamlingen av vingar från jaktbara fåglar, med särskilt fokus på änder, särskilt kricka och bläsand. Medlen har finansierat uppdatering och spridning av insamlingssystemet, anordnande av seminarier och workshops, samt fortsatt etablering av det nätverk av nyckelpersoner som initierades 2023 och som nu växt till ca 100 personer fördelat över hela landet.

Projektet har även möjliggjort lösningar för transport och förvaring av vingar, samt analyser och databearbetning av cirka 4500 insamlade vingar under 2023 och 2024. En del av bidraget har använts för att samordna och integrera insamlingsdata med avskjutningsstatistik, samt att sprida resultaten nationellt och internationellt för att stärka den långsiktiga förvaltningen av jaktbara fåglar.

3.5. Svenska Jägareförbundet – Skarvförvaltning

Naturvårdsverket har beslutat att lämna verksamhetsbidrag till Svenska Jägareförbundet (SJf) med 1 697 340 kronor för bidragsår 2024.

Bidraget har använts för att planera, utveckla och genomföra utbildningar i skyddsjakt på skarv samt för att främja samverkan mellan jägare, myndigheter och andra intressenter. Pilotverksamheten har fokuserat på tre län; Södermanland, Stockholm och Bohuslän.

Inom projektet har utbildningsmaterial tagits fram, inklusive kursplan, bild- och ljudmaterial samt instruktörsmaterial. Nio instruktörer har utbildats i skyddsjakt på skarv och nödvändig utrustning har införskaffats för att möjliggöra utbildningar och lokal samverkan. Genom projektet har även nätverk skapats mellan jägare och andra intressenter, exempelvis myndigheter och fiskerinäringen, för att underlätta genomförandet av skyddsjakt.

Under projektets gång har utbildningar genomförts för jägare i berörda län, där

deltagarna också fått möjlighet att praktiskt tillämpa sina kunskaper genom instruktörsledd skyddsjakt. Samverkansinsatser i form av informationsmöten, fältbesök och riktade jakter har också genomförts. Dessa insatser har syftat till att samla erfarenheter, utveckla jaktmetoder och öka förståelsen för skyddsjaktens betydelse.

3.6. Svenska Taxklubben

Naturvårdsverket har beslutat att lämna verksamhetsbidrag till Svenska Taxklubben med 873 000 kronor. Dock har organisationen redovisat att de ska återbetala 516 345 kronor till viltvårdsfonden då inte hela bidraget nyttjades på grund av att vissa budgeterade moment inte hanns med under året.

Under 2024 var tanken att verksamheten skulle uppdatera drev-, gryt- och viltspårprovreglerna. Bland annat skulle det gå till att;

- framställa utbildningsmaterial,
- utbilda drev-, gryt- och viltspårdomare, samt
- införa ett nytt onlinebaserat anmälnings- och rapporteringssystem.

Bidraget har i slutändan använts för att utbilda domare och administratörer inom två av de tre planerade områdena, drev- och viltspårverksamheten. Inom viltspårverksamheten har en utbildningskonferens i Stockholm anordnats som fokuserade på regelverk, tillämpningar och introduktion av det nya digitala systemet SKK Start. Efter konferensen genomfördes utbildningar på lokal nivå, både genom fysiska träffar och digitala möten.

Inom drevprovsverksamheten hölls två utbildningskonferenser, i Gävle och Jönköping, där domare och administratörer utbildades i regelverk och användning av SKK Start.

Organisationen har även hållit digitala utbildningar samt producerat utbildningsmaterial i form av två broschyrer. Trots vissa förseningar har huvuddelen av den planerade utbildningsverksamheten, utbildning av viltspår- och drevdomare, genomförts och i enligt syftet med bidraget.

Bidrag som inte använts kommer återföras viltvårdsfonden senast 31 maj 2025.

3.7. Svenska Älghundklubben

Naturvårdsverket beslutade att lämna verksamhetsbidrag till Svenska Älghundklubben med 300 000 kronor. Dock rekvirerades inte bidraget på grund av att oförutsedda händelser i organisationen, som meddelade Naturvårdsverket att de inte skulle komma att utnyttja bidraget. Beslut fattades därför av Naturvårdsverket att häva bidragsbeslutet och medlen betalades aldrig ut.

4. Naturvårdsverkets bedömning av på vilket sätt bidragens ändamål har uppnåtts för bidragsår 2024

De bidrag som beviljas enligt förordningen om vissa bidrag ur viltvårdsfonden ska syfta till att främja viltvården eller andra liknande ändamål som är förenliga med syftet med jaktlagen.

I följande avsnitt redogör Naturvårdsverket för hur bidragen bedöms ha främjat viltvården eller andra liknande ändamål förenliga med syftet med jaktlagen, genom det organisationsbidrag som beviljades Jägarnas Riksförbund och de

verksamhetsbidrag som beviljades Svenska Taxklubben och Svenska Jägareförbundet för bidragsår 2024.

4.1. Jägarnas Riksförbund

Följande redovisning är en sammanfattning av Jägarnas Riksförbunds (JRF) återslag till Naturvårdsverket. Den redovisning Naturvårdsverket erhållit innehåller fler detaljer än vad som anges i vår redogörelse.

Naturvårdsverket bedömer att Jägarnas Riksförbund har använt det tilldelade bidraget i enlighet med dess syfte att främja viltvården och andra ändamål förenliga med jaktlagen. Förbundet har genomfört omfattande informationsinsatser inom områden som exempelvis jakttider och ekologi, för att öka allmänhetens förståelse för jaktens och viltvårdens betydelse i samhället samt för att säkerställa att jägarkåren och intresserad allmänhet har tillgång till uppdaterad och kvalitetssäkrad information om bland annat jaktlagstiftning och förvaltningsprinciper. Arbetet syftar till att öka kunskap om och efterlevnad av jaktlagstiftning och därmed till en mer ansvarsfull och hållbar jakt.

Vidare har organisationen bedrivit utbildning av förtroendevalda och företrädare i forum som exempelvis rovdjursråd, älgförvaltningsgrupper och viltförvaltningsdelegationer. Kontinuerlig kompetensutveckling av de som representerar förbundet i de aktuella forumen är avgörande för att de ska kunna bidra till en adaptiv viltförvaltning.

Genom att främja utbildning i etik, säkerhet och moderna jaktmetoder har utbetalade medel bidragit till att stärka den svenska jakttraditionen samt säkerställt att viltförvaltningen anpassas till förändringar i viltpopulationer. Förbundet har också medverkat i regelutveckling och bidragit med expertis i frågor om vapenhantering, jaktmetoder och internationella regelverk, exempelvis förbudet mot blyhagel.

Upprätthållande av övningsskytte syftar till att på lång sikt att jakten ska präglas av säkra och dödande skott mot vilt, där människor och egendom inte utsätts för risk, något som JRF fortsatt arbetar med. På kortare sikt innebär förändrade jakttider att skytteformer och utbildningsinsatser behöver hållas uppdaterade och jägarkåren likaså.

Jaktlagen anger att viltet ska visas hänsyn och att jakt ska bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande samt att man ska sörja för att viltet får skydd och stöd. De samlade aktiviteter som JRF redovisat och som utförts med hjälp av bidrag ur viltvårdsfonden, möter de syften lagtexter samt styrande förordning har. Vidare fortsätter JRF sitt arbete med att attrahera nya jägare samt verka för goda förutsättningar för att kvinnor, ungdomar och nya jägargrupper ska involveras i jakt. Både i form av utbildningar, anordnade jakter samt nätverk för kvinnor i förbundet.

Sammanfattningsvis har verksamheten bidraget använts till medverkat till att öka förståelsen för jaktens roll i samhället, stärkt jägarens möjligheter att utöva en ansvarsfull jakt samt säkerställt en hög regelefterlevnad. Det har även stärkt viltvården genom kunskapsspridning och samverkan.

Naturvårdsverket bedömer således att den verksamhet som Jägarnas Riksförbund beskrivit i sin återslag syftar till att främja viltvården och uppfyller syftet med bidraget.

4.2. Svenska Jägareförbundet – Nationell viltövervakning steg 2

Följande redovisning är en sammanfattning av Svenska Jägareförbundets (SJf) återslag till Naturvårdsverket, den redovisning Naturvårdsverket erhållit innehåller fler detaljer än vad som anges i aktuell redogörelse.

Genom att använda sig av artificiell intelligens (AI), viltkameror och en kombination av dessa och jägarkårens bilder och andra inventeringsmetoder, så har Svenska Jägareförbundets verksamhet för digital viltövervakning stärkt förutsättningarna för en bättre viltövervakning.

Förbundet lyfter att verksamheten varit en stor framgång i arbetet att förbättra hanteringen av bilder genom applikationen Viltbild.se, som möjliggör effektiv sortering, lagring och klassificering av bilder baserat på art, kön och ålder, vilket underlättar vidare analyser.

På kort sikt har det upprättade arbetssättet för kameradriften möjliggjort en involvering av jägarkåren samt utökning av inventeringsområdena.

Långsiktigt syftar projektet till att skapa en metod för att översätta tätheterna från referensområden till större områden, som till exempel älgförvaltningsområden eller hela län, och på så sätt möjliggöra en nationell, samordnad inventering av klövvilt.

SJf menar också att verksamheten har bidragit till att stärka viltförvaltningen genom att erbjuda en metod för kontinuerlig datainsamling som kan användas för alla arter, utan behov av artspecifika inventeringsmetoder, och därigenom öka möjligheterna för flerartsförvaltning.

En stor fördel som förbundet lyfter, är att viltkamerorna är kostnadseffektiva, arbetar automatiskt och samlar in data kontinuerligt. Det i sin tur medger att data kan insamlas innan jakten påbörjas, vilket gör att förvaltningen kan justeras i realtid beroende på viltbeståndens status.

Förbundet lyfter vidare att de kommer kommunicera resultaten genom att bilder och data görs tillgängliga för jägare och markägare via Viltbild samt genom att projektet presenteras vid olika konferenser och möten.

Sammantaget gör Naturvårdsverket bedömningen att den verksamhet och de aktiviteter som Svenska Jägareförbundet beskrivit i sin återslag syftar till att främja viltvården och uppfyller syftet med bidraget.

4.3. Svenska Jägareförbundet – Gåsförvaltning 2.0

Följande redovisning är en sammanfattning av Svenska Jägareförbundets (SJf) återslag till Naturvårdsverket, den redovisning Naturvårdsverket erhållit innehåller fler detaljer än vad som anges i aktuell redogörelse.

Bidraget har främjat viltvård och hållbar förvaltning av gäss genom utveckling och spridning av utbildning i gåsjakt med bulvan. Genom att erbjuda utbildning har SJf stärkt jägarnas kompetens inom effektiv och etisk jakt, vilket minskar risken för skadeskjutningar och främjar viltvården.

Samtidigt har utbildningen bidragit till ökad samverkan och dialog mellan jägare, markägare, arrendatorer och lantbrukare, vilket skapat förutsättningar för långsiktig hållbar gåsförvaltning på lokal nivå.

På kort sikt har utbildningarna lett till ökad kunskap och ett större antal riktade jakter och viltvårdsåtgärder har initierats. Samverkan har också lett till en förbättrad dialog och ökat intresse för jaktformen bland både jägare och lantbrukare. På längre sikt förväntar sig SJf att utbildningen och samverkan mellan de olika parterna tillsammans ska bidra till minskade skador orsakade av gäss samt leda till ett mer effektivt nyttjande av gäss som resurs. Genom att

sprida det framtagna upplägget med utbildning och samverkan till fler geografiska områden kan effekterna av projektet förstärkas och en hållbar förvaltning uppnås på nationell nivå.

SJf har kommunicerat nya lärdomar och resultat från projektet både internt inom förbundet, till externa konsulter samt till allmänhet och andra intressenter via media samt via sina länsföreningar i de deltagande länen.

Den verksamhet som redovisas i projektet ligger fortsatt väl i linje med inriktningsmål i *Naturvårdsverkets Strategi för svensk viltförvaltning 2022 – 2029*, att ”begränsa de skador och problem som viltet orsakar” samt ”främja brukandet av vilt som resurs”⁷.

Sammantaget gör Naturvårdsverket bedömningen att den verksamhet och de aktiviteter som Svenska Jägareförbundets beskrivit i sin återrapportering syftar till att främja viltvården och uppfyller syftet med bidraget.

4.4. Svenska Jägareförbundet – Vidareutveckling vinginsamling

Följande redovisning är en sammanfattning av Svenska Jägareförbundets (SJf) återrapportering till Naturvårdsverket, den redovisning Naturvårdsverket erhållit innehåller fler detaljer än vad som anges i aktuell redogörelse.

Bidraget har främjat viltvården genom att utveckla och utöka arbetet med vinginsamling, vilket ger en förbättrad förståelse för avskjutningens påverkan på fågelpopulationer. Insamlad data ger framförallt en möjlighet till köns- och åldersuppdelning av avskjutna fåglar, vilket bidrar till en mer precis och hållbar förvaltning.

Under 2024 fördubblades antalet analyserade vingar jämfört med 2023, med en särskilt markant ökning för fokusarterna bläsand och kricka. På sikt kan dessa data integreras i avskjutningsstatistiken och kombineras med inventeringsdata, vilket kan ge ett mer tillförlitligt underlag för fågelförvaltning.

Under 2024 har SJf även stärkt samarbetet med jägare och antalet aktiva deltagare i insamlingen har tredubblats. Workshops och seminarier har hållits med berörda myndigheter, jägare och intressenter, vilket både lett till en kompetenshöjning, gett värdefulla inspel i verksamheten samt stärkt samverkan mellan olika parter.

SJf har identifierat att alla de sex mål som sattes upp i verksamheten helt eller delvis har uppfyllts. Framåt vill man fokusera mer på dykänder, där brister finns idag, samt en fortsatt utveckling av metodik för samkörning av data med avskjutningsstatistik på hög geografisk nivå.

Lärdomar och resultat kommuniceras genom riktade informationsinsatser, nationella och internationella samarbeten samt vetenskapliga analyser. SJf lyfter även att det internationella samarbetet som förekommit i verksamheten varit särskilt värdefullt för att maximera nyttan av insamlade data och förstå jakteffekter längs fåglarnas flyttvägar.

Sammantaget gör Naturvårdsverket bedömningen att den verksamhet och de aktiviteter som Svenska Jägareförbundet beskrivit i sin återrapportering syftar till att främja viltvården och uppfyller syftet med bidraget.

⁷ *Strategi för svensk viltförvaltning 2022 - 2029*, sid. 16 och 20.

4.5. Svenska Jägareförbundet – Skarvförvaltning

Följande redovisning är en sammanfattning av Svenska Jägareförbundets (SJf) återrapporering till Naturvårdsverket, den redovisning Naturvårdsverket erhållit innehåller fler detaljer än vad som anges i aktuell redogörelse.

Utbildningen som projektet tagit fram har skapat förutsättningar för att stärka jägares kunskap om etiska och effektiva jaktmetoder. Den har fokuserat på praktiska och teoretiska moment, inklusive användning av bulvaner och kompletterande utrustning för att minska risken för skadeskjutningar. Genom utbildning och tillgängliggörande av utrustning har det blivit lättare att hantera lokala skador orsakade av skarv på ett mer systematiskt och hållbart sätt.

Verksamheten har därmed bidragit till att främja en mer ansvarsfull och reglerad jakt, vilket ligger i linje med jaktlagens syfte och viltvårdens mål.

Projektet har också stärkt en lokal dialog och samverkan mellan jägare, markägare och fiskerelaterade intressen. Samverkansinsatser har genomförts i form av riktade jakter, informationsinsatser och exkursioner, vilket har bidragit till ökad förståelse för skarvens påverkan på marina ekosystem samt behovet av åtgärder.

På kort sikt har utbildningarna resulterat i en ökad medvetenhet och kompetens hos jägare samt intensifierad samverkan mellan berörda aktörer. På längre sikt vill SJf utöka projektet till fler län och därmed skapa en nationell struktur för utbildning och samverkan inom skydds jakt på skarv.

Resultat och lärdomar från projektet kommer att spridas till ytterligare fyra län under 2025, med ambitionen att successivt närma sig en nationell täckning.

Den verksamhet som redovisas i projektet ligger väl i linje med inriktningsmål i *Naturvårdsverkets Strategi för svensk viltförvaltning 2022 – 2029*, att ”begränsa de skador och problem som viltet orsakar”.⁷

Sammantaget gör Naturvårdsverket bedömningen att den verksamhet och de aktiviteter som Svenska Jägareförbundet beskrivit i sin återrapporering syftar till att främja viltvården och uppfyller syftet med bidraget.

4.6. Svenska Taxklubben

Följande redovisning är en sammanfattning av Svenska Taxklubbens återrapporering till Naturvårdsverket. Den redovisning Naturvårdsverket erhållit innehåller fler detaljer än vad som anges i aktuell redogörelse. Av redovisningen framgår att bidraget använts enligt bidragsbeslutet, för de verksamheter som organisationen hunnit genomföra.

Under bidragsåret har organisationen hunnit utbilda samtliga sina drevprovsdomare, ca 300 stycken, samt alla sina ca 300 viltspårdomare.

Kortsiktig innebär verksamheten att bedömningarna av hundarna under proven nu är mer likriktade. På lång sikt har organisationen säkerställt att samtliga nya domare som utbildas och auktoriseras kan utbildas i de lokala klubbarnas regi. Verksamheten har även bidragit till den långsiktiga utvecklingen av avelsarbetet, med fokus på jakt och eftersök, samt ökat kunskapen om jaktetik. Svenska taxklubben avser att utvärdera resultaten av de bedömningar som görs under året och kommunicera resultatet inom klubben via en konferens, hemsida och medlemstidning.

Sammantaget gör Naturvårdsverket bedömningen att den verksamhet och de aktiviteter som Svenska Taxklubben beskrivit i sin återrapporering syftar till att främja viltvården och uppfyller syftet med bidraget.

5. Naturvårdsverkets bedömning av de samlade bidragens effekter för bidragsår 2024

Naturvårdsverket bedömer att de verksamhetsbidrag som under 2024 fördelats ur Viltvårdsfonden, enligt *Förordning (2021:12) om vissa bidrag ur viltvårdsfonden*, i hög grad har bidragit till att uppfylla fondens syfte, även om det kan vara svårt att fullt ut utvärdera effekterna av respektive verksamhet efter bara ett bidragsår. Verksamheterna har genomförts inom ramen för en förvaltning som bygger på vetenskaplig kunskap, långsiktighet och aktiv medverkan från jägarorganisationer och ideella aktörer, och har sammantaget främjat en hållbar hushållning med viltresurserna.

Ett genomgående tema för bidragsåret har varit kunskapsuppbyggnad kring viltstammarnas status och dynamik. Detta har bland annat skett genom nationell viltövervakning, där omfattande datainsamling och analys av populationsutveckling möjliggjort en fortsatt förvaltning i linje med adaptiva principer. Även mer riktade insatser, såsom vinginsamling av jaktbara fågelarter, har stärkt kunskapsunderlaget om jaktuttag, åldersstruktur och könsfördelning i populationer. Denna typ av kontinuerlig datainsamling är särskilt viktig för att uppfylla Sveriges åtaganden inom EU:s art- och habitatdirektiv samt internationella övervakningsprogram för flyttande fåglar.

Bidragsmedlen har även främjat kunskapsspridning och kompetenshöjning inom praktisk viltförvaltning. Ett exempel är det utbildningsmaterial som tagits fram för att stödja jakt på skarv. I takt med att konflikter mellan olika intressen och en växande skarvpopulation ökat i vissa regioner, har behovet av riktad information till jaktutövande blivit mer påtagligt.

Även arbetet med att förvalta gäss har präglats av denna inriktning, där kunskap om populationers rörelsemönster och lokala skadegörelseproblem omsatts i utbildningar om jaktformen med bulvan, regional samordning och praktiska lösningar.

Utbildning har också varit ett centralt område för andra verksamheter. Bland annat har bidragsmedel använts till att utbilda viltspårs- och drevdomare inom provverksamheten för taxar. Dessa insatser är av avgörande betydelse för att säkerställa kvalitet och objektivitet vid bedömning av hundars egenskaper, vilket i sin tur påverkar hela kedjan från jaktutövning till avel. Funktionella och korrekt utvärderade jakthundar är särskilt viktiga inom eftersök, en verksamhet som har direkt koppling till både viltetik och trafiksäkerhet.

Ytterligare ett viktigt bidragsområde har varit att upprätthålla strukturer för engagemang och kunskapsöverföring i jägarorganisationer. Genom organisationsbidrag till Jägarnas Riksförbund har förutsättningar skapats för att stärka organisationens roll som en viktig aktör inom svensk viltförvaltning. Bidraget har möjliggjort att organisationen fortsatt kunnat bidra med kompetens, rådgivning och samordning av jägarna på nationell och lokal nivå, vilket är av stor betydelse för det långsiktiga arbetet med hållbar viltvård.

Jägarnas Riksförbunds arbete med att organisera och informera sina medlemmar om aktuella jaktfrågor, etiska riktlinjer, bestämmelser och hållbar viltförvaltning är en viktig del av svensk viltförvaltning. Genom utbildningar, informationskampanjer och medlemsstöd har organisationen bidragit till att höja kompetensen inom jakt och viltvård samt att sprida kunskap om de ekologiska och etiska aspekterna av jakt. I synnerhet har verksamheten bidragit till att

underlätta samverkan mellan olika aktörer inom viltförvaltning och att skapa en bredare förståelse för hållbar jakt och viltvård bland allmänheten och jägarkåren. Genom detta bidrag har organisationen också varit en viktig länk i arbetet med att främja en konstruktiv dialog mellan olika intressenter, vilket är av central betydelse för en långsiktig och hållbar viltförvaltning i Sverige.

Naturvårdsverket konstaterar att de verksamheter som genomförts under bidragsåret 2024 sammantaget varit väl inriktade mot fondens syfte och mål. De har främjat viltvården både genom konkret kunskapsgenerering och genom att förstärka den strukturella kapaciteten hos civilsamhällets aktörer. Den samlade nyttan bedöms därmed vara hög, med särskild relevans för områden som långsiktig populationsövervakning, konfliktreducerande åtgärder inom viltförvaltningen, kvalitetssäkring av jaktverksamhet samt främjande av folkbildning och kompetens inom jägarkåren.